

Betænkning over forslag til lukkelov.

(Afgivet af udvalget den 26. maj 1970).

Udvalget har holdt 10 møder og har herunder haft 2 samråd med handelsministeren, der endvidere skriftligt har besvaret en række spørgsmål fra udvalget.

Udvalget har modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra følgende:

HK-klubben i ANVA,
 Personalet i ANVA, Ålborg,
 Fr. Gunnild Bertelsen, Rømø,
 Landsretssagfører Emil Brückner,
 Busgadehuset, Århus,
 Butikshandelens Fællesraad,
 Centraludvalget for Is- & Konfekturhandlere,
 Danmarks Dame- og Herrefrisørmestres Fællesorganisation,
 Dansk Brugsforenings-Medhjælperforening,
 Dansk Frisørforbund,
 Dansk Kvindesamfund,
 Dansk Supermarked A/S,
 Danske Dagblades Fællesrepræsentation,
 Danske Dagblades Udgiverforening,
 Danske Stormagasiners Fællesråd,
 Erhvervsrådet for Gartneri og Frugtavl,
 Esbjerg Forbrugerkreds,
 Forbrugerrådet,
 Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger,
 Handels- og Kontorfunktionærernes Forbund i Danmark,
 Brugsforeningen HB,
 Personalet i HB Comus, Frederikssund,
 Ansatte i HB Frederiksværk,
 Ansatte i HB Hundested,
 HK-klubben, HB Comus, Næstved,
 HB Comus, Rødovre Centrum,
 HB Comus, Tårnby Torv 3,
 Håndværksrådet,
 Brødrene Jakobsen, Skjødstrup,

148 Udvalgenes betænkninger m. m.

Landsretssagfører Th. Jacobsen, Esbjerg,
 Hr. juveler P. Klarlund,
 Københavns Turistforening,
 Lokale Handelsforeningers Centralorganisation,

Hr. ekspeditionssekretær Børge Madsen,
 Hr. slagtermester Erling Nielsen, Åbyhøj,
 Hr. grosserer Henning Olsen,
 Overborgmesteren i København,
 Fr. Vibeke Plange,
 Provinshandelskammeret,
 F. Salling A/S og
 Tobakshandlernes Landsforening.

Handelsministeren har stillet nedenstående ændringsforslag nr. 1, hvorefter de nugældende almindelige butiksåbningstider opretholdes. Ministeren har over for udvalget oplyst, at det er hans mening at nedsette en kommission, der bl. a. skal behandle problemerne omkring de generelle lukketider. Ministeren har over for udvalget nærmere redegjort for sine tanker vedrørende kommissoret for denne kommission.

Handelsministeren har ved nedenstående ændringsforslag nr. 6 stillet forslag om, at ordet „grænse“ i lovforslagets § 7, nr. 7, ændres til: „landgrænse“. Udvalget kan tiltræde dette ændringsforslag.

Handelsministeren har over for udvalget oplyst, at ministeren på udvalgets foranledning har anmodet Sønderjyllands Erhvervsråd om at ville afgive en udtalelse om den pågældende bestemmelse efter stedfunden forhandling med de politimæssige, kulturelle og erhvervmæssige institutioner og organisationer, der ikke kan anses for at være repræsenteret i rådet, og at ministeren på grundlag af de udtalelser, der måtte blive modtaget fra rådet, vil udsende retningslinjer for kommunalbestyrelsernes adgang til

dispensation efter bestemmelsen. Udvalget forudsætter, at der kun bliver tale om dispensationsmulighed for kommunalbestyrelserne, når det drejer sig om de nærmeste grænseområder.

Under behandlingen af lovforslagets § 7, nr. 4, om muligheden for kommunalbestyrelserne til efter retningslinjer givet af handelsministeren at fastsætte udvidede åbningstider for butikker „i større trafikknudepunkter, f. eks. banegårde og civile lufthavne,“ har udvalget bemærket sig udtalelsen i lovforslagets bemærkninger til § 7, nr. 4, og noterer, at efter forslaget vil tilladelse kunne gives til butikker i større trafikknudepunkter, f. eks. banegårde og civile lufthavne. Under bestemmelsen vil også kunne henføres banegårdene i enkelte andre større byer end de i den gældende lov nævnte. Også enkelte større færgehavne, f. eks. Rødby, Halsskov og Knudshoved vil kunne henføres under bestemmelsen. Ligeledes vil større lufthavne, på hvilke der drives regelmæssig rutetrafik, kunne henføres under bestemmelsen. Tilladelse vil endvidere kunne gives til butikker i større centralstationer for rutebiler og busser, dog ikke bybusser. Tilladelse bør kun gives, hvor der af hensyn til rejselivet skønnes at være behov for, at der de nævnte steder kan sælges varer, som det ellers ikke ville være muligt at købe i den almindelige butikslukketid.

Ministerens har over for udvalget oplyst følgende til forståelse af bestemmelsen i § 7, nr. 10, hvorefter kommunalbestyrelser efter retningslinjer givet af handelsministeren kan fastsætte udvidede åbningstider for butikker i forbindelse med dyrskuer, større markeder, stedlige sammenkomster eller festligheder, samt hvor uforudsete begivenheder måtte tale herfor: „Angående spørgsmålet om, hvilke „uforudsete begivenheder“ der vil kunne begrunde tilladelse til udvidet åbningstid, kan henvises til den gældende lovs § 12, stk. 2, der indeholder en nærmere opregning af, hvilke begivenheder der vil kunne begrunde en undtagelse fra den gældende lov. Efter den gældende lov kan undtagelse således gøres i tilfælde af, at naturforhold, ulykkeshændelser, andre lignende, uforudsete begivenheder eller fare for uforholdsmæssigt tab ved forringelse af let fordærvelige varer måtte gøre sådant påkrævet.

Begreberne „stedlige sammenkomster“ og „festligheder“ må forstås på samme måde som den tilsvarende bestemmelse i den gældende lovs § 12, stk. 1. Efter handelsministeriets cirkulære nr. 171 af 1. august 1950 kræves, at de stedlige sammenkomster og festligheder skal være af større omfang, og at bestemmelsen kun bør bringes til anvendelse, hvor de pågældende større markeder, sammenkomster eller festligheder har en mere ekstraordinær karakter og tager sigte på videre kredse af den pågældende egne befolkning.“

Om den tilsvarende mulighed for kommunalbestyrelserne til at fastsætte udvidede åbningstider „ved ekstraordinære, store turistbesøg, kongresser og lignende.“ (Lovforslagets § 7, nr. 11) har ministeren oplyst følgende til forståelse af, hvad der „forstås“ ved „ekstraordinære store turistbesøg“, samt om, inden for hvor store geografiske områder tilladelse til udvidet åbningstid vil kunne gives:

„Ved „ekstraordinære store turistbesøg“ forstås turistbesøg i et sådant omfang, at der er tale om en væsentlig forøgelse af antallet af turister på vedkommende sted. Bestemmelsen vil således kunne anvendes, hvis en by får anløb af et større skib.

Angående spørgsmålet om, inden for hvor store geografiske områder tilladelse til udvidet åbningstid vil kunne gives, skal jeg udtale, at tilladelse vil kunne gives inden for det geografiske område, hvor de pågældende turister må antages i almindelighed at ville gøre deres indkøb. Tilladelse vil kunne gives til samtlige butikker inden for et område eller til enkelte butikker, der anmoder derom. I tilfælde, hvor tilladelse gives som følge af, at et skib på krydstogt anløber en by, vil tilladelse i almindelighed alene kunne gives for butikker i vedkommende by, men i tilfælde, hvor det er typisk, at turisterne ønsker at besøge en anden by end den by, som skibet anløber, vil tilladelse kunne gives til butikker i denne anden by.

Bestemmelsen vil også kunne anvendes, hvis et større antal turister kommer til en by på anden måde end med skib.“

Som svar på et spørgsmål fra udvalget om, hvilke foreninger og organisationer handelsministeren agter at bemyndige til at rejse påtale efter lovforslagets § 9, stk. 2, har ministeren oplyst følgende:

„Som påtaleberettiget efter § 9, stk. 2, agtes i hvert fald bemyndiget:

De Danske Handelsforeningers Fælles-Organisation, De Samvirkende Købmandsforeninger i Danmark, Dansk Textil Union, Grosserer-Societetets Komité, Provinshandelskammeret, Håndværksrådet, Industrirådet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Handels- og Kontorfunktionærernes Forbund i Danmark, Andelsudvalget, Forbrugerrådet og Statens Husholdningsråd.“

Et *flertal* (udvalget med undtagelse af socialistisk folkepartis medlem) indstiller her efter lovforslaget til *vedtagelse* med de af ministeren foreslåede ændringer.

Et *mindretal* (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) mener, at regeringens svage lovforslag yderligere er blevet forkvaklet under udvalgsarbejdet. Mindretallet skal derfor afholde sig fra at stemme om ændringsforslagene. Mindretallet mener principielt, at lukkeloven bør afskaffes, men skal under hensyn til de små forbedringer i § 7 om kommunernes adgang til at give tilladelse til længere åbningstid i visse områder undlade at stemme ved 3. behandling.

Ændringsforslag.

Af *handelsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af Gunhild Due):

Til § 1.

1) *Stk. 1* affattes således:

„Detailsalg må kun finde sted på hverdage inden for tidsrummet fra kl. 6 til kl. 17.30, på fredage dog til kl. 20 og på lørdage til kl. 14. Falder grundlovsdagen og juleaftensdag på en hverdag, må detailsalg kun finde sted henholdsvis til kl. 12 og kl. 14. Den sidste hverdag før en helligdag, dog ikke en almindelig søndag, samt på de sidste 6 hverdage før juleaftensdag må detailsalg finde sted til kl. 20. Den sidste søndag før juleaftensdag må detailsalg finde sted fra kl. 16 til kl. 20. Falder den 1. maj og den 1. november på en hverdag, må detailsalg finde sted til kl. 20.“

2) I *Stk. 5* indsættes som 2. pkt.:

„For de frisørsaloner og saloner for skønhedspleje, der omfattes af lukkeloven, gælder dog, at kunder kan ekspederes indtil en time efter lukketidens indtræden.“

Til § 2.

3) I nr. 2 udgår ordene „på gader og pladser“.

4) Nr. 13 affattes således:

„13) Varer i henhold til lov om restaurations- og hotelvirksomhed m. v.“

5) Som nyt nummer indsættes efter nr. 13:

„14) Løsøre, der afhændes ved tvangsauktion eller er indleveret fra et bo og afhændes ved frivillig offentlig auktion.“

Til § 7.

6) I nr. 7 ændres „grænse“ til: „landgrænse“.

7) Nr. 9 udgår.

Til § 10.

8) I *stk. 1* ændres „1. juni 1970“ til: „20. juni 1970“.

Bemærkninger.

Til nr. 1.

Efter ændringsforslaget opretholdes de nugældende almindelige butiksåbningstider i den gældende lovs § 2, stk. 1 og 2, indtil problemerne omkring de generelle lukketider er behandlet i en af handelsministeren nedsat kommission.

Til nr. 2.

Ændringsforslaget tilsigter, at de frisørsaloner og saloner for skønhedspleje, der vil være omfattet af forslag til lukkelov, fordi der sælges varer, fortsat skal have adgang til at ekspedere kunder, der befinder sig i salonen ved lukketidens indtræden, i indtil en time efter dette tidspunkt. Uden ændringsforslaget måtte kunder i disse saloner

kun ekspederes i indtil et kvarter efter lukketidens indtræden, jfr. forslaget § 1, stk. 5.

Til nr. 3.

Ændringsforslaget tilsigter at skabe mulighed for distribution af aviser i videst muligt omfang.

Til nr. 4.

Beværterloven er fra 1. april 1970 afløst af lov nr. 121 af 25. marts 1970 om restaurations- og hotelvirksomhed m. v. Ændringsforslaget er af teknisk karakter.

Til nr. 5.

Ændringsforslaget tilsigter at skabe mulighed for, at auktionssalg kan finde sted uden for den almindelige butikåbningstid, f. eks. lørdag eftermiddag, for at påkalde en

større publikumsinteresse og derved et større provenu af auktionen til fordel for den skyldner, hvis ejendele er sat på auktion.

Til nr. 6.

Ændringsforslaget tilsigter at tydeliggøre, at dispensation alene kan meddeles ved den dansk-tyske landgrænse.

Til nr. 7.

Ændringsforslaget er en følge af ændringsforslag nr. 1.

Til nr. 8.

Ændringsforslaget tilsigter at give administrationen en passende tid til at udfærdige de nødvendige varelister samt retningslinjer for den kommunale dispensationsadgang.

Erik Hansen (Vejle amt).

Stæhr Johansen,
formand.

Hans Kjær.

Gerda Møller.

Jens Peter Jensen (Sorø amt),
næstformand.

Jens Frandsen.

Eva Ree.

Jørgen Andersen.

Martin Pedersen.

Helge von Rosen.

Albertsen.

Erling Dinesen.

Jørgen Peder Hansen.

Ove Hansen.

Axel Ivan Pedersen.

Tastesen.

Gunhild Due.